

ИНСТИТУТ ЗА МОДЕРНА ПОЛИТИКА

Централен офис: София 1000, ул. „Аксаков“ 52, ет. 3, тел. 988-53-86

e-mail: pressoffice@modernpolitics.org ; imp@europe.com

www.modernpolitics.org

До

Конституционния съд
на Република България

СТАНОВИЩЕ

на Института за модерна политика по
конституционно дело № 5/2011 г.

**УВАЖАЕМИ Г-Н ПРЕДСЕДАТЕЛЮ НА КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,**

С определение, постановено на 17 март 2011 г., **Институтът за модерна политика** е конституиран като страна по конституционно дело № 5 от 2011 г. за установяване на противоконституционност на § 55 от Закона за изменение и допълнение на Наказателно-процесуалния кодекс (ЗИД на НПК), обнародван в ДВ, бр. 32 от 27.04.2010 г., с който се отменя чл. 369а от НПК. Делото е образувано по искане на група народни представители от 41-ото Народно събрание.

Институтът за модерна политика смята, че искането за обявяване на противоконституционност на оспорената разпоредба от ЗИД на НПК е неоснователно и изтъква следните доводи и аргументи:

1. Относно фактите:

Прегледът на законодателната процедура по внасяне и приемане на ЗИД на НПК сочи следното:

а) На 18 ноември 2009 г. Министерският съвет внася в Народното събрание ЗИД на НПК, вх. № 902-01-47. В него се съдържа § 57 със следното съдържание:

„§ 57. Член 369а се изменя така:

„Чл. 369а. Съкратено съдебно следствие по чл. 371, т. 2 не се допуска:

1. при умишлено причиняване на смърт или тежка телесна повреда;
2. при причиняване на смърт или тежка телесна повреда по непредпазливост, ако деянието е извършено в пияно състояние или след употреба на наркотични вещества или техни аналози;
3. за престъпления, извършени от или срещу съдия, съдебен заседател, прокурор, разследващ или полицейски орган при или по повод изпълнение на службата му;
4. за престъпления по чл. 142, 142а, 159а - 159г, чл. 242, ал. 2 и чл. 354а, ал. 1 и 2 от Наказателния кодекс.“

В мотивите към законопроекта, вносителят изрично подчертава волята си с цитирания текст на § 57 да ограничи приложното поле на съкратеното съдебно следствие:

„Със законопроекта се ограничава приложното поле на съкратеното съдебно следствие, но в същото време отново се възстановява възможността по всяко дело и за всяко престъпление да се проведе такова следствие в хипотезата по чл. 370, т. 1 от НПК, когато страните дадат съгласие да не се провежда разпит на някои или на всички свидетели или вещи лица.“

По установения ред председателят на Народното събрание разпределя за обсъждане законопроекта на Комисията по правни въпроси, като водеща и на Комисията по вътрешна сигурност и обществен ред като съпътстваща.

б) На 27 януари 2010 г. Народното събрание приема на първо гласуване ЗИД на НПК, а на 25 март 2010 г. е обсъден и приет на второ гласуване. След наложено отлагателно вето от президента на Републиката, ЗИД на НПК е повторно приет на 21 април 2010 г. С указ на държавния глава № 95 от 23 април 2010 г. повторно приетият закон е изпратен за обнародване и е публикуван в „Държавен вестник“, брой 32 от 2010 г.

в) По отношение на оспорения в искането до Конституционния съд текст от ЗИД на НПК, в доклада за неговото второ четене, приет от водещата Комисия по правни въпроси, вх. №: 053-03-43/19.03.2010 г. се съдържа следното:

Д О К Л А Д

На Комисията по правни въпроси
Вх. №: 053-03-43/19.03.2010 г.

Относно: Законопроект за изменение и допълнение на Наказателно - процесуалния кодекс, № 902 - 01 - 47, внесен от Министерски съвет на 18.11.2009 г.

.....

§ 57. Член 369а се изменя така:

„Чл. 369а. Съкратено съдебно следствие по чл. 371, т. 2 не се допуска:

1. при умишлено причиняване на смърт или тежка телесна повреда;
2. при причиняване на смърт или тежка телесна повреда по непредпазливост, ако деянието е извършено в пияно състояние или след употреба на наркотични вещества или техни аналози;
3. за престъпления, извършени от или срещу съдия, съдебен заседател, прокурор, разследващ или полицейски орган при или по повод изпълнение на службата му;
4. за престъпления по чл. 142, 142а, 159а – 159г, чл. 242, ал.2 и чл. 354а, ал.1 и 2 от Наказателния кодекс.“

Комисията не подкрепя текста на вносителя за § 57.
Комисията предлага следната редакция на § 57:
§ 57. Член 369а се отменя.

.....

г) Стенографският протокол от пленарното заседание по второто гласуване на законопроекта (Осемдесет и седмо заседание на 25.03.2010 г.) сочи, че процесната разпоредба е гласувана, както следва:

„ДОКЛАДЧИК ИСКРА ФИДОСОВА: Комисията не подкрепя текста на вносителя за § 57.
Комисията предлага следната редакция на § 57:

„§ 57. Член 369а се отменя.“

Това се налага с оглед на това, което приехме вчера като изменение в наказателния кодекс – чл. 58а.

Този параграф става § 54.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Моля, гласувайте § 57 по вносител, който става § 54.
Гласували 77 народни представители: за 77, против и въздържали се няма.
Предложението е прието единодушно.“

Видно от разпечатката в това гласуване с пореден № 86, състояло се на 25.03.2010 г. в 14.03 ч. са взели участие 71 депутати от ГЕРБ, 3 от „Атака“ и 3 от „Синята коалиция“, които единодушно са подкрепили текста. Народните представители от „Коалиция за България“, ДПС и независимите не са взели участие в гласуването.

2. Относно твърденията на вносителите за противоконституционно различие между изразената от Народното събрание воля и обнародвания в „Държавен вестник“ текст на § 55 от ЗИД на НПК.

Институтът за модерна политика смята, че твърденията на вносителите на искането са **неоснователни**. В практиката на Конституционния съд нееднократно е изтъквано, че при преценката за конституционност на процедурата при гласуване и приемане на актовете на Народното събрание изхожда от данните в стенографските протоколи за заседанията на Народното събрание, които са официални документи и имат пълна

доказателствена сила за отразените в тях изявления, обстоятелства и констатации, включително за броя на присъстващите народни представители (кворум), за броя на гласувалите "за", "против" или "въздържали се" и др., които констатации могат да бъдат правени само от Народното събрание. (Решение № 3 по к.д. № 2 от 1993 г. , Решение № 18 по к.д. № 16 от 1995 г. и др.).

Прецизният анализ на стенографския протокол от Осемдесет и седмото заседание на Народното събрание, състояло се на 25 март 2010 г., показва, че в цялостния контекст на заседанието и на начина, по който са гласувани предложенията за второ четене в доклада на водещата комисия, изразът, използван от председателя на парламента Цецка Цачева, както е отбелязан в стенограмата „§ 57 по вносител, който става § 54“ се отнася не до предложението на вносителя по същество, а до номерацията на разпоредбите. В проекта на вносителя разпоредбата относно съкратеното съдебно следствие носи пореден номер 57, докато в процеса на обсъждане в самото пленарно заседание е направена преномерация на разпоредбите с три номера назад. Както е видно от стенограмата това е наложило многократни уточнения в хода на заседанието и съобщаване от председателката Цачева на двете номерации на разпоредбите – според вносителя и според променената номерация. В конкретния случай това е видно и от изявлението на председателката на водещата комисия Фидосова, която коректно докладва, че „този параграф става § 54“. В този контекст е напълно ясен смисълът на подложеното от водещата заседание Цецка Цачева, а именно – гласува се предложението на комисията, което току що е прочетено от докладчика по § 57 според номерацията на вносителя, което става § 54 според новата номерация.

Нещо повече, за удостовери това **Институтът за модерна политика** направи и съпоставка между стенографския протокол и видеозаписът на това заседание, който е публично достъпен на Интернет страницата на Народното събрание – <http://www.parliament.bg/tv/?archive=1/ID/31>

Тази съпоставка показва, че в стенографския протокол е пропуснат цял израз, който по безспорен начин потвърждава аргументите, изложени от **Института за модерна политика** по-горе. От видео записа (на 2-рия час и 27-та минута от времетраенето на записа) ясно се вижда и чува, че председателката Цецка Цачева подлага на гласуване разглежданата разпоредба по следния начин:

"гласуваме § 57 по номерацията на вносителя със съответна номерация по стенограмата"

След това в записа следва репликата на председателката на водещата комисия:

„Значи този параграф става 54“

С други думи в стенографският протокол вместо думите **„по номерацията на вносителя със съответна номерация по стенограмата“**, които реално са изречени от председателката на парламента е записано само „по вносител“. Въпреки това дори и при този непълнен запис в протокола е ясно в цялостния контекст на заседанието, че става дума само за номерацията на вносителя, а не за неговото предложение по същество.

Всичко това показва, че Народното събрание е изразило воля, при това единодушно от участвалите в гласуването 77 народни представители, текстът на разглеждания параграф да гласи: „Чл. 369а се отменя“. Този текст е обнародван в „Държавен вестник“ и няма разлика между изразената законодателна воля и обнародвания текст.

Следва да се подчертае също, че стенограмата и разпечатките от гласуванията сочат, че вносителите на искането до Конституционния съд не са участвали в заседанието в момента на това гласуване, не са гласували по тази разпоредба и не са оспорили единодушната воля на участниците в заседанието. В този смисъл техните твърдения почиват на последващи интерпретации, които не намират опора нито в стенографския протокол, нито във видеозаписа на начина, по който е изразена волята на Народното събрание по тази разпоредба.

Ето защо, Институтът на модерна политика изразява становище, че искането за обявяване на § 55 от ЗИД на НПК за противоконституционен не следва да бъде уважено от Конституционния съд.

6 април 2011 г.

ИНСТИТУТ ЗА МОДЕРНА ПОЛИТИКА

**БОРИСЛАВ ЦЕКОВ
(ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС)**